

Toespraak bij de gedachtenisviering van het vijftigjarig bestaan van het Vrouwenhulpzendinggenootschap te Rotterdam

<https://hdl.handle.net/1874/354993>

gec

12

TOESPRAAK

BIJ DE
GEDACHTENISVIERING
VAN HET

VIJFTIGJARIG BESTAAN VAN HET VROUWEN-
HULPZENDELINGGENOOTSCHAP,
te Rotterdam,

DOOR

H. L. VINKE,

Lid van het Hoofdbestuur van het Nederlandsche
Zendelinggenootschap.

~~~~~

Geliefde Zusters in onzen Heer Jezus Christus! (1)

Aan de uitnoodiging om in uwe feestelijke
zamenkomst een woord te spreken, heb ik niet
geëarzeld te voldoen. 't Is waar, de omstandig-
heden, waaronder gij het vijftigjarig bestaan van
uw Hulpzendelinggenootschap viert, zijn evenmin

---

(1) De bijeenkomst werd gehouden den 17den Januarij 1872, ten
huize van Mevr. C. KRUYFF, MOENS. Tegenwoordig waren be-
halve de genoemde, voorzitsster van het Vrouwen-Hulpzendeling-
genootschap: de bestuurderessen Mej. M. HOFFMANN, secretaresse,
Mevr. FÜHRI, VAN DER SANDEN, Mevr. VAN GENNEP, ASSEN-
DELFT DE KONING, Mej. J. R. HUGENHOLTZ, Mej. J. JORISSEN,
Mevr. MEES, LEDEBOER, Mevr. VINKE, VAN DER LOOY, Mevr.
VAN VOLLENHOVEN, ROCHUSSEN, Mevr. TIJSSEN, OVERHOF; als
genoodigden der Vereeniging tot uitrusting der Zendingen:
Mevr. VAN GRIETHUIJSEN, STRICK VAN LINSCHOTEN, Mevr. LO-
RIÉ, BURGER en Mej. A. TRENITÉ, en Mej. OOSTVEEN, die op het

in ieder opzigt verblijdend, als 'die, waaronder het Nederlandsche Zendinggenootschap zijn vijf en zeventig jarig bestaan in dit jaar hoopt te herdenken. Hoevelen zijn èn van ons èn van u uitgegaan, op wier christelijk geloof, gebed en medewerking wij hoogen prijs stelden. Geen wonder dan ook, dat uw hulpgenootschap, evenmin als het genootschap zelf, kan roemen op vooruitgang. Hooggestemd kan dus natuurlijk onze toon niet zijn.

Toch verheugen wij ons met u in het vijftigjarig bestaan uwer vereeniging met dankbaarheid aan God. Hoe betreuenswaardig het moge zijn, dat zelfs in een land, zoo klein als het onze, niet alle vrienden en vriendinnen der zending te zamen kunnen werken, ons genootschap mogt, óók door uwe ondersteuning, vruchten blijven zien van vroegeren arbeid, — zendelingen behouden, die het evangelie naar de Schriften liefhebben en verkondigen en op meer dan honderd scholen in christelijken geest onderwijs doen geven. Daarom verheugen wij er ons in, dat onder het Godsbestuur nu vijftig jaar geleden uw hulpgenootschap werd opgericht, dat niet alleen

---

punt stond om naar Java te vertrekken, ten einde dáár, als echtgenoot van den zendeling KREEMER, de belangen van het genootschap mede te bevorderen.

Vooraf werd gezongen, Gez. 50 : 1, 4; na het eerste gedeelte der toespraak Gez. 88 : 6 en aan het einde Gez. 96.

duizenden in de kas van het Nederl. Zendinggenootschap heeft gestort, maar ook andere Vrouwenhulpgenootschappen in het leven heeft geroepen, en door de verspreiding van lectuur zoowel den zendingsgaest heeft bevorderd als die godsvrucht des harten, zonder welke de regte deelneming aan de zending onmogelijk is.

Kwam het Evangelie tot onze heidensche voorouders in de zevende eeuw uit Engeland - werd het Nederlandsche Zendinggenootschap in het laatst der achttiende eeuw gesticht in navolging van het engelsche - uit Engeland kwam ook de opwekking tot de stichting van uw Hulp-zendinggenootschap.

Trachten wij ons te verplaatsen (het is niet zoo uiterst gemakkelijk in onze tegenwoordige omgeving en bij het gazlicht van 1872) trachten wij ons te verplaatsen in den kring van vriendinnen der zending, die in het najaar van 1821 bijeen waren ten huize van Mevr. ELLINKHUYZEN, geb. VAN EYBERGEN. De juiste datum der bijeenkomst is onbekend en van de namen der toen tegenwoordige vriendinnen kennen wij slechts, behalve de genoemde, dien van Mevr. PRINS, geb. VAN BOETSELAER en Mevr. MOLL, geb. BOSTEYN.

Met gespannen aandacht hebben de aanwezigen

de mededeelingen gehoord van den engelschen zending Tom aangaande zijne werkzaamheid in de binnenlanden van de Kaap de Goede Hoop. Maar echt practisch, gelijk de engelschen zijn, maakt genoemde zending terstond gebruik van den indruk, door hem teweeg gebragt. Krachtig en dringend wekt hij zijne hoorderessen op om, in navolging van de engelsche Vrouwen-hulpzending-genootschappen, het eerste Nederlandsche te stichten. »In den naam des Heeren,» zoo spreekt hij, »moet het van dit oogenblik af door u begonnen worden.» Hij vraagt pen en papier, begint eenige hoofdartikelen voor een reglement op te schrijven en den naam van Mevr. PRINS als voorzitster, Mevr. MOLL als thesaurierse en Mevr. ELLINKHUYZEN als scriba op te teekenen. Hij dringt er op aan, dat men zich met andere vriendinnen des Heeren vereenige en de zaak beproeve. »De Heer,» zoo spreekt hij, »verlangt geen stilzittende, maar werkzame leden in zijn rijk, die voor zijnen naam en met het oog op Hem de zaak aanvatten en de hand aan den ploeg slaan.»

Gij ziet het, de dames werden om zoo te spreken overrompeld, gekozen, aangesteld, geïnstalleerd in hetzelfde oogenblik. Maar zulk een drijven der christelijke liefde is dikwijls noodzakelijk, om iets goeds tot stand te doen komen,

en de vergaderde vriendinnen behoefden niet gedwongen te worden om aan die krachtige roepstem gehoor te geven.

Den 8sten Januarij 1822 werd dien ten gevolge uw genootschap gesticht, ten huize van Mevr. VAN OORDT, geb. BOONEN. Tegenwoordig waren de dames, wier namen, gedeeltelijk ten minste, voor meer dan ééne uwer nog een' aangename klank zullen hebben, Mej. BICHON, MEVR. ELLINKHUIZEN, MEVR. VAN GENNEP, geb. VAN GENNEP, MEVR. HOFFMANN, VAN DER POT, MEVR. VAN DEN HAM, VAN DER MUELEN, MEVR. LEDEROER, VAN DEN ENDE, MEVR. VAN DER LOEFF, VAN ALLER, MEVR. MACKAY, RENESSE VAN WILP, Mej. VAN MIKROP, MEVR. MOLL, BOSTEYN, MEVR. MOLL, MELCHERS, MEVR. VAN OORDT, BOONEN, MEVR. VAN OORDT, CHABOT, MEVR. PRINS, VAN BOETZELAER en Mej. DE VRIES.

Deze dorre optelling van namen, behalve dat zij noodzakelijk mag genoemd worden om haar niet te vergeten, die het werk begonnen, dat door u wordt voortgezet, heeft voor u deze beteekenis, dat zij u herinnert deels aan ontslapen bloedverwanten, deels aan vriendinnen, deels aan dezulken, die als voorstanderessen der zending u jaren lang bekend waren. Aan de genoemden werden weinige dagen later nog toegevoegd Mevr. BRUNSWIJK, VAN ALLER, MEVR. CHABOT, DE WIT,

MEVR. HERKLOTS, VAN OORDT, MEVR. VAN OORDT, MEES en Mej. SCHULLER. Van al de genoemde namen, gij hebt het opgemerkt, treffen wij er slechts twee aan onder de tegenwoordige bestuurderessen. Is er iets smartelijks in, dat wij thans de namen missen van geslachten, die om zoo te spreken, onafscheidelijk aan de zending verbonden waren, het is aan den anderen kant verblijdend, dat het nieuwe Rotterdam nieuwe namen en nieuwe krachten heeft geleverd.

Vijf en twintig jaren na de oprigting! Den 10^{den} Maart 1847 zijn ten huize van Mevr. VAN OORDT, CHABOT, de bestuurderessen verzameld ter viering van het zilveren feest. Daar ligt helaas! een floers over de feestvreugde, óók wel omdat er van de twintig eerste bestuurderessen nog slechts acht in leven zijn, maar vooral omdat de man, die van de oprigting van het Vrouwen-hulpgenootschap af er het hartelijkste belang in gesteld, het met zooveel liefde gesteund en zijne toespraak voor de feestelijke ure bijna gereed had, plotseeling was opgeroepen, vóórdát hij haar kon uitspreken. DE VRIES ontsliep in den nacht vóór den rustdag, den 7^{den} Maart 1847. Warme hulde bragt de gastvrouw aan zijne nagedachtenis, nadat er gezongen was van Gez. 168: 3, 4.

De toespraak hierop door Mevr. VAN OORDT gehouden, getuigt van ootmoedige dankbaarheid aan God, hooge ingenomenheid, zoowel met de inwendige zending als met die onder de heidenen, en van dankbare waardeering van den arbeid der liefde, door reeds ontslapen en nog in leven zijnde bestuurderessen verrigt. Met het zingen van het laatste vers van Gez. 69 werd die toespraak besloten.

De aandoenlijke taak om het bijna voltooide handschrift van Ds. DE VRIES voor te lezen, had Ds. OOR op zich genomen. Hij deed vooraf zingen Gez. 180 : 2, naar tijdsgelegenheid aldus veranderd :

Uw liefdezorg wou ons bewaren,
 Uw hand heeft ons gesteund, geleid.
 Gij waart nabij in al die jaren,
 W' erkennen dit met dankbaarheid.
 Deez' avond roept ons bij 't herdenken
 Van 't geen in zwakheid is volbragt,
 Op u te zien, die heil woudt schenken,
 Wien lof en eer zij toegebragt.

Wel was er reden om Gode lof en eer te brengen. Gedurende die 25 jaren toch werd er door wekelijksche bijdragen van één, twee of drie stuivers, voor het zendingwerk te zamen gebragt *f* 95,000, waarvan *f* 82,000 gestort werden in de kas van het Ned. Zendinggenootschap, terwijl

het overige besteed werd aan Kleine Stukjes en andere geschriften, die ten getale van 218,000 gedurende de eerste 25 jaren ter bestendinging der deelneming en tevens ter bevordering van godzaligheid werden uitgereikt.

Uit eigene, vrijwillige bijdragen zonden bestuurderessen zevenmaal aan de zendelingzusters in Indië, wat aan deze zoo uitnemend te stade kwam ten behoeve der inlandsche meisjes. Hiertoe had een brief van den bekenden zendeling GÜTZLAPP, die, zoo als men weet, evenals de godvruchtige LACROIX, oorspronkelijk door het Ned. Zendelinggenootschap werd uitgezonden, in het jaar 1826 de eerste aanleiding gegeven. In dat jaar vertrok zuster WIENKÖTTER, die de eerste bezending voor de zusters in Indië medenam. In 1830 werd er eene medegegeven aan zuster LUYKE, sinds lang overleden, maar wier hoogbejaarde echtgenoot nog met jeugdigen ijver op Ambon werkzaam is en uiterst getrouw in het verzenden van berigten uit zijn' werkkring. Zuster HARTIG nam in 1833 goederen mede. In 1837 ontvingen de zendelingzuseers op de Zuidwester-eilanden: BÄHR, LUYKE en DOMMERS, wat zij tot het genoemde doel behoefden, en nogmaals in 1840. In het daarop volgende jaar werd eene bezending medegegeven aan zuster TE GAST, later de echtgenoot van den

zendeling LINEMAN; in 1844 ontving zuster OUDSHOF op Timor er eene voor die zending en in 1846 werd de Inspector VAN RHIJN er mede belast voor al de zendelingzusters.

Hier te lande gaf het Rotterdamsche Vrouwen-hulpzendelinggenootschap reeds gedurende de eerste vijf en twintig jaren van zijn bestaan aanleiding tot de stichting van dergelijke vereenigingen te *Utrecht, Dordrecht, Middelburg en Leiden.*

Bij het terugzien op zoo-grooten en ongedachten zegen, moet wel met opgewektheid gezongen zijn Ps. 68: 14, naar tijdsgelegenheid aldus veranderd:

't Is God alleen, die ons de kracht
 Naar zijn genâ heeft toegebracht,
 O God! schraag dat vermogen;
 Versterk hetgeen gij hebt gewrocht,
 En laat uw hulp, door ons verzocht,
 Voortaan uw naam verhoogen.
 Dan vallen voor uw zetel, Heer!
 Verloste zondaars dankend neer,
 Dan zal het vrolijk zingen
 Ter eer uws naams van alle kant,
 Zelfs uit het allerverste land,
 Door lucht en wolken dringen.

Hoe jammer zouden wij zeggen, dat DE VRIES zelf niet mogt voorlezen, wat hij geschreven had over den goeden geest, die het hulpgenootschap had bezield. Het is ook nu nog behartigingswaardig en verdient ook in ruimer kring bekend te zijn.

»De geschriften,» zoo lezen wij in het met zorg bewaarde handschrift van DE VRIES, »waren meestal in den zuiver evangelischen toon geschreven. Zij spraken tot het gemoed en konden tot nadenken dringen. Zij waren geschikt om te brengen tot en te versterken in het geloof en een godzaligen wandel, waarin Christus en de genade Gods in Hem - het kruis in zijne dierbaarheid - de vernieuwing van den inwendigen mensch en het Gode leven in gemeenschap des geloofs met Christus als de kracht van onze kracht en de roem van onzen roem - den grond en de hoofdtoon uitmaken.

»Gij hebt,» zoo had de ontslapene de toenmalige bestuurderessen willen toespreken, »gij hebt meer willen stichten dan behagen, meer voor het hart dan voor den smaak, meer met het evangelie dan met de wet willen werken. Christus als alles in allen, maar ook Christus die in ons moet leven en voor wien wij moeten leven, aan te prijzen en zielen voor Hem te winnen, dat was de goede geest, die u leidde en de voorkeur deed geven aan godvruchtige en gemoedelijke schriften boven koude vertoogen, dorre redeneringen of zulke, waarin de hedendaagsche twisten behandeld worden, die veler eenvoud verwarren.»

De opgewektheid en belangstelling in die feest-

viering voor 25 jaren, blijkt ook hieruit, dat er behalve de naar tijds gelegenheid veranderde verzen, een opzettelijk lied voor vervaardigd was, dat toen ook werd gezongen. Het luidt aldus:

Wij voelen 't, Heiland! onze lof
Zinkt bij uw liefde weg in 't stof,
't Was al gebrekkig, wat wij deên,
Niet ons de roem, maar U alleen.

Bewaar wat uwe hand begon,
Blijf onze kracht en levenszon;
Behoed ons voor verkeerde paan,
Doe aan uw hand ons nedrig gaan.

Schenk uwen zegen op ons werk,
Ontvlam ons hart, maak zwakken sterk,
Baan ons den weg, geef ons beleid
Bij 't geen door U wordt opgeleid.

Wij geven 't verder in uw hand;
Geloof en liefde zij de band,
Die ons te zaam met U vereent,
Uit U de lust en kracht ontleent.

Bij deze bede werd de daad gevoegd. Er werd eene inzameling gehouden en als feestgave bijeengebragt de belangrijke som van *f* 193.

En thans! Weder zijn vijf en twintig jaren verlopen. Wij vieren het gouden feest van uw hulpgenootschap. Wij vieren het, vereerd door

de tegenwoordigheid der dames, leden van de Vereeniging tot uitrusting der zendelingen. Wij vieren het in de woning der tegenwoordige voorzitter, wier hartelijk geliefde moeder, Mevr. MOENS, SCHELLINK, van het jaar 1840 af tot 18 mede-bestuurderesse was. Hoe missen wij thans Mevr. ADRIANI, VAN MARKEN, die van het jaar 1829 af tot 1871, dus gedurende 42 jaren, tot uw bestuur behoorde en van het jaar 1846 af als secretaresse werkzaam was. In de maand Maart zal het eerst een jaar geleden zijn, dat zij ontsliep. Hare nagedachtenis blijve, in vereeniging met die van hare zuster, Mevr. MEES, VAN MARKEN, ook in uwe vereeniging gezegend, om de liefde, welke zij haar toedroeg en den arbeid, welke zij er voor verrigtte. Haar verlies, het blijkt voortdurend, was ook voor uwe vereeniging een groot verlies. Hoe betreuren wij thans de afwezigheid van Mejufvr. V., de éenige, die bij de feestviering voor 25 jaren tegenwoordig was, die reeds in 1845 met het verzenden der boekjes werd belast en gedurende eene reeks van jaren de nauwkeurige thesaurierse was. Wij danken God, omdat hij haar zulk een' gezegenden ouderdom geeft en hare liefde voor de heilige zaak niet veroudert.

Na de viering van het 25 jarig bestaan gingen

de werkzaamheden gedurende ettelijke jaren ongestoord haren geregelden gang. Op de maandelijksche bijeenkomsten, die, met geringe uitzondering, getrouw werden gehouden, werden de kleine geschriften gelezen en uitgekozen ter verspreiding. Door bestuurderessen en hare betrekkingen werd ook een en ander uit het engelsch, fransch of duitsch tot het genoemde doel vertaald.

Op de zoogenaamde groote Vergadering, jaarlijks in de maand Maart gehouden, werd de rekening gedaan en nagezien door een' der predikanten bij verschillende protestantsche gemeenten, die dan tevens een opstel van zijne hand voorlas en voorging in dankzegging en gebed.

Was het gedurende de eerste vijf en twintig jaren eene bijzonderheid, dat er goederen ten behoeve der inlandsche meisjes aan de zendelingzusters gezonden werden, dit geschiedde in den laatsten tijd jaarlijks. Gansche lijsten van verzonden kleedingstukken en naaigereedschap komen in de aantekeningen voor. En even welkom als in Indië de bijbelsche prenten en het Neuremberger speelgoed, waren hier de St. Nikolaasgeschenken, aan de jongens onzer zendingen uitgedeeld.

In het jaar 1854 werd de correspondentie met de vrouwen der zendingen, die vroeger uitslui-

tend door Mevr. ADRIANI werd gevoerd, aan onderscheidene bestuurderessen opgedragen. Nu en dan leverde zij stof op voor een Stukje, door het Vrouwen-hulpzendinggenootschap uitgegeven en onder zijne leden verspreid.

Zoo leefde het hulpgenootschap voort, gelijk het de aard is van een genootschap van vrouwen, inzonderheid van hollandsche vrouwen, zonder gerucht te maken, maar degelijk. Daar kwam het jaar 1859 en de moeilijkheden in het Ned. Zendinggenootschap gerezen, werkten ook, hoe kon het anders? op dit hulpgenootschap terug. Onderscheidene verdienstelijke bestuurderessen, en onder deze ééne der oprigtsters, namen haar ontslag. Hoe somber (het staat mij zoo levendig voor den geest, omdat ik juist in dien tijd van spanning was uitgenoodigd om op de vergadering in Maart tegenwoordig te zijn) hoe somber was toen die bijeenkomst. Niet alleen waren reeds vele plaatsen ledig, maar van de tegenwoordigen wankelden er ook in het besluit om te blijven medewerken. Nog erger werd het in het jaar 1864, toen ten gevolge van het uittreden van vele beproefde en invloedrijke zendingsvrienden, niet minder dan tien bestuurderessen van het hulpgenootschap bedankten. Hoe kon het anders of dit moest op den bloei uwer vereeniging een'

hoogst nadeeligen invloed uitoefenen. Natuurlijk niet alleen maar toch grootendeels ten gevolge dier betreuenswaardige gebeurtenissen zijn de contributieën, die gedurende het jaar 1846, het jaar vóór de vorige feestviering *f* 4293 bedroegen, tot ongeveer *f* 1500 gedaald.

Evenwel, laat ons niet ondankbaar zijn, het Vrouwen-hulpzendinggenootschap ontving nog gedurende de laatste 25 jaren *f* 71,104 tegen *f* 95,000 in de eerste helft van zijn bestaan, zoodat in het geheel werd bijeengebragt *f* 166,104. Gode alleen de eer! En terwijl toen *f* 82,000 gestort werd in de kas van het Ned. Zendinggenootschap, bedroeg de som van 1846 tot 1872 *f* 58,300. De achteruitgang, gij bemerkt het, is van beteekenis.

Maar ik heb iets, geliefde zusters, dat geschikt is om de moedeloosheid voor opgewektheid en nieuwen ijver te doen plaats maken. Een dezer dagen ontvangen brief, stelt mij in staat u te doen hooren, hoe uwe zusters in Christus, te Tondano in de Minahasa, het veertigjarige feest der komst van het christendom aldáár hebben opgeluisterd.

Het was den 14^{den} October van het vorige jaar. Onze goede vriend ROOKER had het er op gezet, dien dag in zijne gemeente regt feestelijk te vie-

ren, en ongetwijfeld heeft zijne echtgenoot daaraan met haar gansche hart deelgenomen. Op gemelden datum, het was een zaterdag, kwamen des morgens ten 8 ure, uit de zestien verschillende wijken, de 450 nieuwe leden, onder godsdienstig gezang kerkwaarts, om plegtig te worden ingezegend. Aan de vier hoeken der kerk wappert ons geliefd rood, wit en blauw. De eerste vlag vertoont een kruis - de tweede geeft de cijfers te lezen: 1831; 1871 - de derde de leuze van ons genootschap: Vrede door het bloed des kruises - de vierde: Loof den Heer! Gaat nu in uwe verbeelding die kerk binnen, door 2000 aandachtigen gevuld en ziet die slingers van Oostersch groen om de pilaren, ziet die guirlandes de gansche kerk rond, telkens met bloem-bouquetten opgenomen. Dat is noch het werk van Rooker, noch van zijne echtgenoot; zij hebben er zelfs niet van geweten. Eene inlandsche Majoorvrouw, eene ijverige vrome christin, heeft op deze wijze in vereeniging met hare viendinnen hare ingenomenheid met de komst des evangelies in de Minahasa aan den dag willen leggen.

Ehret die Frauen, sie flechten und weben
Himmlische Rosen in 's irdische Leben. (1)

(1) Eere de vrouwen, zij vlechten en weven,
Hemelsche rozen in 't aardse leven.

heeft een groot dichter naar waarheid gezongen. Maar in hoeveel hooger zin dan waarin hij het bedoelde, is het waar, wanneer de vrouw, zelve der hemelsche goederen deelachtig, niet slechts het aardsche leven tracht te veredelen, maar het ook te heiligen en te maken tot eene voorbereiding voor het hemelleven. Neen, zij hebben zich niet ondankbaar betoond, de christinnen, door alle eeuwen heen voor de onuitsprekelijke weldaden, bepaald aan de vrouw geschonken door Hem, in wien noch man noch vrouw geldt, maar het geloof door de liefde werkende. Dit is, bij al het gebrekkige ook der christelijke maatschappij, een onloochenbaar onderscheid tusschen haar en die heidenwereld, aan wier toebrenging tot Christus ook gij wilt arbeiden: door het christendom is aan de vrouw de eer en de plaats hergeven, die haar toekomen. Daardoor worden de kostelijke, onwaardeerbare zegeningen van het huiselijke leven, waarbij geen andere genoegens halen in de christelijke wereld genoten, zooals zij zelfs onder Israel, maar allermint onder de heidenen gekend werden. Is dit geen gedachte om het vrouwelijke gemoed te doen ontgloeijen, geen gedachte geschikt om zich eenige neen veel moeite en arbeid te getroosten: wij arbeiden mede aan de bevordering van het huiselijk geluk onder de heidenen? Liefelijk zinne-

beeld: bij het kruis stonden Jezus moeder en de zuster zijner moeder en MARIA MAGDALENA, en naar het graf gingen, toen het nog duister was, de vriendinnen des Heeren. Vrouwen het laatst bij het kruis, en wederom het eerst bij het graf, maar ook het eerst verblijd door de mare der opstanding. Kan het zijn, dat de vrouw, de christelijke vrouw, die hooge eer, door Jezus Christus haar toegedacht, door ongeloof versmade? Gij niet alzoo! Wie het kruis schuwe, gij wilt blijven staan met haar, door wier ziele een zwaard ging en al werd het getal der mannen, die de opstanding van Jezus Christus uit de dooden loochenen, hoe langer hoe grooter, gij wilt haar blijven belijden. Van het levende, hart en leven vernieuwende, geloof in den levenden Heiland, hangt het bestaan, de bloei en de zegenrijke werkzaamheid, gelijk vnn ieder zendelinggenootschap, zoo ook van uw hulpgenootschap af. De God en Vader van onzen Heer Jezus Christus doe het u behouden, wekke het bij haar, die uwe plaatsen zullen innemen, opdat, gelijk in dit jaar het Nederlandsche Zendelinggenootschap, ook uw hulpgenootschap zijn 75 jarig bestaan moge herdenken.

Bij de Drukkers en Boekverkoopers M. WIJT & ZONEN, zijn verkrijgbaar de volgende Kleine Stukjes

	Cents.		Cents.
1. Peter Lobeck	15	41. Lydia S.....	07½
2. De welbestede stuiver.....	10	42. Hugo Bourne.....	07½
3. De wever uit Welsh	07½	43. De christelijke viering van den Zondag	05
4. De kleine bewoner van het Auvergnésche Gebergte....	10	44. Henri Obookiah.....	10
5. Arme Sara.....	04	45. De zendelingen in Groenl..	15
6. De jonge Hutbewoonster... 22½		46. Het bezoek bij een kranke.	15
7. Opwekking te Elberfeld....	05	47. Brieven van een' leeraar ..	15
8. De Iersche boer.....	10	48. Polycarpus	10
9. Elisabeth Cunningham.....	15	49. Als God werkt, wie zal dan keeren?.....	15
10. John Robins, de matroos... 10		50. De Soldaten-dochter.....	
11. Uitbreiding der Parabel ... 10		51. Het gelukkige sterf bed... 10	
12. Kolonel Jacob Gardiner.... 15½		52. De weg en het middel ... 15	
13. De Stroopers-dochter..... 10		53. De gast zonder bruiloftskl. 07½	
14. De Bode met goede tijding. 15		54. Treffend voorbeeld	07½
15. Jansje Allan	15	55. Levensschets v. Blumhardt 15	
16. Zonderlinge tusschenkomst der Voorzienigheid.....	07	56. Hadara.....	01
17. Levensber. van Amelia Gale 07½		57. De oude genesesheer	10
18. Sara Hill.....	12½	58. De roepstem des Heeren 15	
19. De geschied. van Mary Smith 12½		59. Anna Walsh	07½
20. De Dorps-predikant	10	60. Eerste zend. te St. Thomas 15	
21. De waarheid van het Evang. 10		61. Thirza.....	20
22. Kracht des geloofs	10	62. Vroeger godsvrucht	07½
23. Herman de houthakker.... 12½		63. De Russische kleermaker. 07½	
24. Laatste uren v. John Cowper 10		64. Kermerk. v. een kind Gods 07½	
25. Het einde van den tijd.... 10		65. Overtuiging verwaarloosd. 12½	
26. Wat God bewaart, is wel bewaard.	15	66. Woord aan jonge moeders. 07½	
27. Wie zijt gij? Wat hebt gij te doen?.....	10	67. De onbekende zending.. 04	
28. De weërhaan van het kasteel 12½		68. Mevrouw Rumpff.....	10
29. Eben-Haëzer in Latakko... 10		69. Opmerkelijke leiding Gods 07	
30. Indiaansche bekeerlingen .. 10		70. Een nieuw traktaatje.... 10	
31. De Christen-feesten.....	05	71. De vrome landman.....	07½
32. Verhaal van 2 predikers... 07½		72. Ged. over de eeuwigheid.. 07½	
33. De tijd en de eeuwigheid.. 10		73. Maria	10
34. Kort en heilzaam berigt ... 10		74. William	07½
35. Johan Coenraad Ter Linden 07½		75. De Christen in het gasthuis 03	
36. Een beroep op het hart ... 12½		76. Lord Teignmouth.....	10
37. De landman in den Elzas... 10		77. Leven van Schwartz.. ... 08	
38. Sterfgevallen van zeven bekeerde heidenen	10	78. Wie zoekt die vindt.....	05
39. Levensloop van C.L. Töpfer 07½		79. Levensb. van een' soldaat.. 05	
40. Ecnige bijzonderheden uit het leven van Morrison.... 15		80. Pacalsdorp.....	07½
		81. Onnoodige zorgen	04
		82. Zachéüs.....	08
		83. De twee bureu	10
		84. Bekeering v. A. H. Franke. 04	

	Cents.		Cents.
85. Blandina	07½	133. Wien te hooren?	07½
86. Bede van een grijsaard ...	07½	134. Eene zwaar beproefde ge- loofsheldin	07½
87. Het huisgez. te Haasterdale	15	135. Marianne, de Bijbelver- spreidster van St. Giles..	10
88. Inwendig Christendom on- der Hottentotten ...	05	136. De dochter v. d. Landman	12½
89. Aärons dood	15	137. De hoop des christens ..	07½
90. Het Paascheest	10	138. Het leven van v. d. Kemp.	05
91. Leven van Chrysostomus ..	07½	139. Kunt gij altijd van Jezus zwijgen?	06
92. Het geheimzinnige in den Christen	05	140. Het werk v. kleine Jessie.	07½
93. Jacob Wilson	15	141. Liefde voor liefde	05
94. De eerste kerkgang	10	142. Heilig leven, zalig sterv.	07½
95. Wanneer ben ik, enz.	05	143. Een sterfb. in den vreemde	07½
96. Overeenk. Christel. Godsd.	05	144. Iets uit het leven eener zendingenvrouw. 3e brief	05
97. Zendingsgave	15	145. Iets uit het leven eener zendingenvrouw. 4e brief.	05
98. De zwarte knecht	10	146. Levensgesch. van eenen Ierschen knaap	07½
99. Waarschuw. tegen valsche overleggingen	10	147. De Thermometer	05
100. De bedelaar	05	148. Toespraak	05
101. Samuel Mills	05	149. Eene uitn. helpster d. zend.	05
102. Triomfboog van Titus	05	150. Niet verre	06
103. Zijt gij gelukkig?	07½	151. Wat een reisverhaal kan uitwerken	05
104. Uit- en inwendige zending	05	152. Een blik in de Jav. huish.	05
105. De twee erfenissen	05	153. Het „Onze Vader“	05
106. De waarde van het gebed.	07½	154. Een Israël. tot Chr. gebragt	7½
107. Samuel Crowther	07½	155. Schoone plaatsen uit de schriften van 3 Kerkvaders	07½
108. Catharina Philips	07½	156. Gidion	07½
109. Goodluck Day	07½	157. Dankt God in alles	05
110. De toestand der heid. vrouw	07½	158. Uit onze Brievenstasch ...	07½
111. Middel om rijk te worden.	01	159. Een andere Oom Tom ...	05
112. Eene oude beproefde raad .	12½	160. Zeventig jaren	06
113. Verband t'over voor de zend.	07	161. De Soldaat en de Landverh.	05
114. Ra-Poor-Negro	05	162. Getuig. omtrent de godsv. en het leven der christenen	04
115. De zendel. onder de heid. .	05½	163. 2 tafereelen uit het leven van een zendel.	07½
116. Iets uit het leven eener zendingenvrouw. 1e brief.	05	164. Eenzaam maar niet verlaten	07½
117. De Christen-vrouwen der Apostolische eeuw	06	165. Uit onze Brievenstasch II.	07½
118. Christina en Esther	06	166. Mededeel. van Ulfers I.	07½
120. De verhoogde Heer	05	idem idem II.	07½
121. De zegenrijke vrucht van een rijksdaalder	02	168. Over zendingmethode I.	10
122. Opw. tot h. werk der zend.	05	idem idem II.	10
123. De Baron Dhijern	07½	169. idem idem III.	10
124. Een woord tot aanbeveling der zendingenzaak	07½	170. idem idem III.	10
125. De toekomstige wereld	05	171. Het kruis der bespottig.	07½
126. Iets uit het leven eener zendingenvrouw. 2e brief.	07	172. De Zending onder de volken der aarde. I. Europa. ...	07½
127. Eene uit duizend	06	Dito. II. Azië. 1. West-Azië	07½
128. Eene Martelaarsgeschied.	05	Dito. Dito. 2. Japan en China	07½
129. Een Rabbi die rust zoekt bij Christus	05	Dito. Dito. 3. Achter-Indië	07½
130. De Christin geroepen tot deeln. aan de zendingzaak.	05	Dito. Dito. 4. Eng. Indië	07½
131. Zoeken en vinden	10	Dito. Dito. 5. Ind. Archipel	07½
132. De onfeilbare gids	10	178. Hung-Sui-Tschuene, d. Tap.	07½